

56

Colectia POVESTIRI ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE

MAYA NICULESCU

**Prizonieri printre
giganti**

EDITATA
DE REVISTA
**ȘTIINTA
TEHNICA**

MAYA NICULESCU

PRIZONIERI PRINȚRE GIGANȚI

Colecția „Povestiri științifico-fantastice”

**UN SAVANT FRANCEZ IN JUNGLA BRAZILIANA; CARNETUL
DE INSEMNRARI AL UNUI MURIBUND; UN CIIMITIR
ANTEDILUVIAN IN REGIUNEA IZVOARELOR AMAZONULUI;
CITEVA ORE PE PLAJA DIN RIO; POVESTEA CELOR O SUTA
DE PREOTESE ALE SOARELUI; LA BAZA TEMPLULUI SE
AFLA UN MONSTRU URIAS**

Foșnetele junglei se auzeau din ce în ce mai vag. În răstimpuri se distingea pasul greoi al unui om. Apoi linisteau deveni completă.

Luna își sălta imensul glob rosiatic peste ramurile înalților pao ferro, copaci măreți cu scoarța negricioasă și lemnul tare ca metalul. Quatibosi cu lemn violet, înțesăți cu fructe asemenea unor vase, își adăposteau bolile trandafirii sub coroana în formă de umbrelă a unui *barrigudos* uriaș. Pădurea înțesată de liane, cactuși, ferigi și numeroase plante parazite viu colorate în galben, roșu și alb căpăta un aspect feeric în lumină difuză a lunei.

Ormul care își oprișe pasul pentru a nu tulbura miracolul nopții tropicale era unul dintre marii savanți ai lumii, paleontologul francez Delorme. Ispitit de numeroase urme de animale din secundar și terțiar găsite de alții cercetători pe acest continent, profesorul își petrecuse ultimii zece ani în America de Sud, iar cercetările sale îl făcuseră cunoscut academilor de știință din întreaga lume.

De astă dată, însă, Delorme venise să-și ia rămas bun pentru totdeauna de la jungla în care petrecuse nenumărați ani. În ciuda tinereții sale sufletești, organismul i se resimtea de pe urma cli-mei nesănătoase. Pulsul îi bătea neregulat, și medicii nu-l putuseră vindeca de frigurile contractate în tinerețe.

De curind cedase rugăminșilor fizice sale și dispozițiunilor medicale de a inceta expedițiile în junglă.

Cu cîteva zile în urmă, ultima sa explorare luase sfîrșit. Toată ziua impachetase materiale alături de indigeni. O dată cu lăsarea serii, activitatea din tabără se stinsese. Delorme se simtea obosit, dar nu putea dormi. Se gîndeau cu groază la viață calmă și regulată pe care o va duce de aci înainte zi de zi. Își aprinse luleaua și puțăi supărat blestemind maladiile trupești, cind un foșnet suspect îi atrase atenția. Fără să facă zgromot, înțoarse cu repeziciune capul în direcția foșnetului și îndată izbuiești în ris. Ursulețul său, Bambo, dăruit de un prieten din Borneo, înțota gîsfind prin vegetația abundență.

Ce-l făcuse pe Bambo să-și caute stăpinul la ora aceasta avea să afle Delorme chiar din gura credinciosului său boy, care alerga

cit îl țineau picioarele în urma ursulețului. Micul boy, care, printre altele, avea datoria să îngrijească de Bambo, plecase la riu să aducă apă. Deodată buclucașul animal se abătu din drum, și, alergind după el, băiatul dădu peste un om prăvălit în ierburi. Atunci alergă în căutarea profesorului. Boyul spuse pe nerăsuflare că omul era mort sau trebuia să moară, apoi se chirci la pămînt în cleștindu-și mină pe fetișul agățat la git. Profesorul îl ridică cu blîndețe și îl trimise să aducă cîțiva indigeni și o targă. Croindu-și cu greu drum prin pădurea virgină, Delorme se întreptă către omul rătăcit în junglă. Convoiul păreaizar. Înainte mergea un indian înalt și deosebit de puternic purtînd o faclă. El căuta drumul prin vegetația abundentă cu instinctul sigur al indienilor din marile selvas. În urma profesorului, doi negri purtau o targă ușoară. Pe marginea acestui convoi alerga micul boy, însoțit de Bambo, care ba râminea în urmă, ba o lucea înainte, incurcind mersul oamenilor.

Cînd ajunseră aproape de riu, luna intră deodată în nori. Pădurea părea de smoală. Mormântul nervos al lui Bambo arăta că ursulețul găsise urma omului. Profesorul ceru faclia și se aplecă asupra străinului. Constată cu uimire că necunoscutul era european. Nu murise, pieptul lui tresărea slab sub impulsul respirației. Slăbiciunea extremă, părul și barba crescute în voie îi dădeau o infâțișare jâlnică. Tăieturile insingerate de pe umăr și goi dovedeau că în timpul leșinului fusese atacat de vampiri, acel soi de lilieci ce ating în America de Sud pînă la șaptezeci și cinci de centimetri și nu se sfîrsc să sugă singele oamenilor și al animalelor adormite.

Delorme ajută indienilor să așeze omul pe targă și porni alături de ei înspre tabără. Medicul expediției aștepta în cortul profesorului. Văzînd bolnavul, dădu sceptic din cap. Starea sănătății acestuia era deosebit de îngrijorătoare. Foamea și oboseala păreau a fi învins un trup odinioară vinjos. Făcu o transfuzie și, cu mijloacele rudimentare pe care le avea la dispoziție, dădu necunoscutului primele îngrijiri înainte de a-l putea transporta la spital.

Asupra străinului se găsi un carnet. Profesorul îl deschise cu mîini tremurînde — „Pedro Alberti” — „Însemnări etnografice... 5 noiembrie”... citi el cu greutate pe prima pagină. Litera era ștearsă de umezeală, anul nu se putea descifra.

Delorme privi uimit bolnavul, care abia respira. Deci acest om, care părea trecut de 60 de ani, această epavă era etnograful Pedro Alberti, cel mai tînăr membru al expediției italiene de acum 5 ani, eroul care făcuse astă vîlvă și care apoi fusese cresut mort și dat uitării...

Profesorul își amintea bîse amânuntele. Expediția italiană eșuase. Pierzînd caii și o parte din oameni în urma unei lupte cu indigenii, membrii ei deciseseră să se întoarcă. Pedro Alberti se opusese; el hotărîse să râmînă singur în junglă. Spera să se apropie de indieni și să trăiască în mijlocul lor un timp mai îndelungat. Tânărul etnograf visa să aducă științei o contribuție prețioasă studiind în amănunt viața și obiceiurile unor populații ce nu luaseră încă contact cu lumea civilizată.

Pe atunci Alberti avea 25 de ani, dar părea mult mai tînăr. Fotografia lui apăruse în toate ziarele. Acum putea să aibă cel mult treizeci.

Prin ce încercări îngrozitoare trecuse acest om, cum de reușise să ajungă pînă aici?

Nimeni nu putu să aile. Înainte de a-și fi revenit, exploratorul fu transportat la spital cu un avion special.

Profesorul își trebuia cîteva zile cînd însemnările lui Alberti. Italianul petrecuse multă vreme în mijlocul unui trib de indieni necunoscut din regiunea izvoarelor Amazonului. Locul exact unde se află acest trib nu reieșea din manuscris. Delorme rămase surprins de însemnatatea materialului adunat de Alberti.

Cu un secol în urmă, Lewis Morgan, cel mai bun cunoșător al indienilor din America, după ce trăise un număr de ani în mijlocul triburilor irocheze, ajunsese la concluzia că înaintea gîntei patriarcale, cunoscute la greci și romani, a existat gînta matriarhală. Dar la data cînd a trăit Morgan, gînta matriarhală se destrămașe la irochezi. Cu toate acestea, el a izbutit s-o reconstituie din datele existente, precum și din povestirile indienilor.

Urmind cu îndrăzneală exemplul acestui mare pionier al științei etnografice, Pedro Alberti descoperise în peregrinările sale triburi înapoiate, necunoscute încă, și datele notate de el erau importante nu numai pentru etnografie, ci și pentru întreaga istorie a comunei primitive.

Printre aceste însemnări, profesorul mai găsi un lucru care îl umplu de mirare. Alături de interesantele date privind credințe și obiceiuri indiene, el descoperi cîteva pagini în care exploratorul folosise un scrisizar. La o mai atență cercetare, uimirea profesorului nu mai cunoșcu margini. Era scrisul folosit în inscripții de vechii locuitori ai Insulei Paștilor.

Această insulă, cu vulcanii ei stinși, ce părea a fi vestigiul unui continent dispărut de milioane de ani, uimise lumea științifică prin cele trei rînduri de statui monumentale aflate pe partea interioară a craterului vulcanului Rono-Roraku. Cîteva inscripții pe plăci mari de piatră atestau existența trecută a unei limbi scrise. Ce căuta această însemnare într-un carnet ce se referea la un trib în faza sălbăticiei? Aveau oare dreptate geologii care susțineau că odinioară Insula Paștilor făcea corp comun cu continentul sud-american?

Profesorul își copieaceste pagini împreună cu alte cîteva însemnări, apoi împachetă cu grija manuscrisul și il expedie Academiei de științe din Italia. El însoțî acest manuscris de o scrisoare în care arăta pe scurt cum i-a parvenit.

„Cinste tinărului pionier al științei, care aparține țării dumneavoastră“. Cu aceste cuvinte își încheiașe profesorul Delorme scrierea.

* * *

Întors din tabără, profesorul stătea zile întregi în apartamentul său dintr-un hotel din Rio. Referatul asupra ultimelor sale cercetări înainta greu. Delorme își petrecea cea mai mare parte a zilei plimbându-se în lungul camerei și numai arareori întîrzie la masa de lucru.

— Dragă tată, îi spuse într-o zi fiica sa, o tinără ziaristă, n-ăș fi crezut că dacă un paleontolog găsește un om în carne și oase în locul unei fosile faptul acesta îl poate tulbura într-alit.

— Sunt un visător bătrîn, spuse profesorul înțocindu-se să-și caute pipa pentru a-și ascunde un zimbet pe care fata lui îl cunoștea foarte bine și care de obicei îi provoca temeri.

— Tată, știu acum. Visezi să faci ceva nemaipomenit. Mi se pare că îl invidiezi pe Alberti...

— Regret că am făcut fetei mele impresia unui invidios bătrîn, se încreunță profesorul. Dar vezi tu, Yvonne, eroul nostru, în numai cîțiva ani, a adus științei căreia i-a dedicat mai mult decât am adus eu paleontologiei în 30 de ani de muncă neobosită. Ca să înțelegi mai bine, aș putea să îți spun că dintr-un anumit punct de vedere în știință lucrurile se petrec ca și în sport; cind un campion oarecare înscrie un nou record mondial, o serie întreagă de atleși se luptă să depășească această ultimă limită. Să sără mai mult sau să aerge mai repede. Așa am privit eu în totdeauna descoperirile importante ale colegilor mei — ca o provocare la competiție.

— Presimt că ai pus la cale vreun plan mult prea periculos, se îngrijoră Yvonne, care își dădu seama că hotărîrea profesorului de a inceta explorările se destrâmase de-a binelea.

— Știu că sunt prea bătrîn pentru aşa ceva, dar nu voi avea limite pînă nu voi merge acolo, declară ingindurat Delorme.

— La Izvoarele Amazonului?

— Da.

— Nu te înțeleg, tată. În definitiv, un brontozaur de-al dumitale poate foarte bine să moară într-o regiune mai puțin periculoasă.

— Se pare totuși, afirmă cu gravitate profesorul, că acea zonă necercetată încă este mult mai bogată în asemenea fosile decât tot ceea ce am găsit noi pînă acum. Mă gîndesc la o anumită pagină din însemnările lui Alberti.

Delorme luă o foaie de pe birou și citi rar.

„Indienii aveau un cult deosebit pentru un soi de oseminte de dimensiuni foarte mari.

Infructu le-au găsit în straturile de cretă, uneori la adincimi mari, ei consideră aceste oseminte ca provenind de la niște zeițăji uriașe, care ar locui în interiorul pămîntului.“

Delorme se încreunță.

— Aici, explică el, urmau cîteva rînduri din care nu am putut descrie decît cîteva cuvinte: „Peștera Lanzonului... fluviu subteran...“ Probabil că a mai găsit asemenea fosile într-o peșteră sau că ele erau aduse la suprafață de apele unui fluviu.

„Băstinașii — scrie el mai departe — explică cutremurele de pămînt, destul de frecvente, regiunea fiind vulcanică, prin mișcările subterane ale acestor zeițăji. Atunci le aduc jertfe și daruri. La o cercetare mai atentă, conchideau Alberti, mi-am dat seama că este vorba de fosilele unor animale care prin mărimea lor neobișnuită n-au egal în fauna actuală a pămîntului.“

Iși dai seama? se însuflești Delorme. Alberti a descoperit un cimitir antediluvian. Acest fapt este cît se poate de verosimil dacă ne gîndim la trecutul geologic al terenului. În timpul mezozoicului, estul Amazoniei a rămas liber de mare. Abia la începutul cretacicului s-a întins încet o mare de la sud spre nord peste Amazonia inferioară. În terțiar avem din nou pămînt solid, dar suprafețele intinse de apă rămase au dat naștere unui curent puternic care a precedat fluviul Amazon. Acest curent era însă dirijat invers, de la est spre vest. Numai ridicarea Cordilierilor, la sfîrșitul terțiarului, și înălțarea terenului i-a îndreptat apele către Oceanul Pacific. Ca urmare a acestor fapte geologice, în sudul Amazonului, între afluenții Tapajós, Xinga Araquáia, Tocatins pînă la Rio de San Francisco, există în-

belleau

tinse terenuri mezozoice. Asemenea formații se află și în regiunea riuilui Purus. De la acest punct pînă la versantul estic al Anzilor Cordilieri, de-a lungul affluentului Ucayali, se întinde însă o zonă neexplorată, a cărei conformație geologică nu este cunoscută.

Către această zonă se îndrepta în mod deosebit interesul profesorului.

— Tăticule, îl rugă fata cu o sfială neobișnuită firii ei, te rog să-mi să citesc ceva despre paleontologie. Cunoștințele mele sunt cam precare.

— Asemenea cerere, glumi profesorul, mă face să cred că-ți trece prin cap să mă însofești.

— Ar fi minunat, aproba ea, voi putea să-mi continui seria de articole referitoare la mizeria indienilor din marile metropole cu o alta privitoare la viața celor primitivi.

— Bineînțeles, alte articole pe care nu îi le va publica nimeni.

— Cum te lasă înimă să mă descurajezi? ! se întristă fata.

— Nu asta voiam să spun, se corectă Delorme, regretând cele afirmate, articolele erau bunisoare. Dar să nu-ți închipui, se răstă el, că am să te las să umbli de capul tău în pădurea virgină, și eu, în loc să-mi văd de treabă, să-ți port de grijă.

— Tăticule, aş putea să-ți stenografez însemnările, ia-mă ca secretară, ca bucătăreasă. N-am să fac un pas fără voia dumitale, nici nu mă mai gîndesc la articole, dar ia-mă, te rog.

— O să vedem, se eschivă Delorme.

— Minunat! se bucură Yvonne, simțind bătălia aproape cîștigată, o să mă pun imediat pe lucru.

Cu ce mergem? Pe cine mai luăm cu noi? De ce material și de ce alimente avem nevoie? își notă ea într-un bloc-notes. Cind vom răspunde la aceste întrebări, expediția va fi ca și pregătită, nu-i așa tată? îl întrebă ea întinzindu-i carnetul.

— Tinerețe, tinerețe și grabă! Minunată tinerețe! medită cu glas tare bătrînul profesor. Numai că într-o expediție lucrurile nu merg aşa simplu. Nu pot, desigur, să deplasez numărul relativ mare de oameni, de viață căroro răspund, accentuă el. într-un punct aproape necunoscut dintr-o regiune vestită ca primejdioasă.

— Ce vom face atunci?

— Vom aștepta. Dacă Alberti se va însănatosi, ne va putea da prețioase informații asupra așezării geografice a locurilor ce ne produнем să cercetăm, precum și asupra regiunii în general. Îți-am spus, mi se pare, că manuscrisele sale nu cuprindeau nici un fel de indicații de această natură.

— Si ce să fac eu pînă atunci? repetă Yvonne. Boala lui poate să dureze multă vreme.

— Vei face exact ceea ce mi-ai cerut sau mi se pare că ai uitat, îi aminti cu ironie profesorul. Îți vei completa cunoștințele de paleontologie și vei studia de asemenea flora și faună actuală a regiunii din jurul Amazonului.

* * *

In urma discuției cu fiica sa, Delorme se simți mult mai bine. Neliniștea care îl chinuise se topî pe neașteptate. Simțind că nu îl poate opri, Yvonne se hotărise să-l urmeze. Poate că n-o făcea numai din devotament; el își dăduse seama că vraja aceea a depăr-

tărilor, care atrăsește atenția călători către ţărmuri și locuri necunoscute, începuse să o formeze și pe fața lui, Yvonne, care odinioară aproape reușise să-l convingă să renunțe la explorări, era acum de partea lui; el avea nevoie de insuflare ei, care îi amintea tineretea, pe nesimțite, îndepărtață. Hotărirea era acum luată. Înfruntind vîrstă înaintată și primejdiiile inerente, profesorul va face călătoria plănuită. Era atât de bine dispus încit într-o zi acceptă chiar invitația Yonnei de a petrece o dimineață pe minunata plajă a orașului.

Aflată pe fundul unui golf în formă de fiord, plaja din Rio oferă o minunată perspectivă asupra numeroaselor insule deluroase, ce fișnesc din apă asemenea unor uriașe căciuli de piatră, străjuind golful în care se află așezat orașul capitală al Braziliei. Apele de pe canalul larg dintre ţărm și insule sunt albastre și limpezi, ferite de vrăjmașia vînturilor ce bîntuie adesea oceanul. Blocurile albe și paleale grațioase ale milionarilor brazilieni înaintează pînă la faleză. Bogăția de palmieri și magnolii albe și roz creează un decor de basm acestor locuri atât de dăruite de natură. Plaja este mai întotdeauna înțesată de oameni. Delorme și fiica sa își găsiră cu greutate un locșor mai izolat unde să-și instaleze umbrela.

Dimineața era proaspătă. Yvonne își aruncă ochii în larg. Deasupra celuia mai înalt dintre dealurile ce străjuiesc golful, denumit Căpățina de Zahăr datorită formei sale conice, un norișor albicioș se destrâma alene.

— Imi place deseori să vin aci, rosti ea. Dacă aș fi credincioasă, mi-aș imagina așa raiul, și totuști...

O cută umbri fruntea ei ușor bombată.

— La ce te gîndești, Yvonne?

— Mă gîndesc că nici aci viața nu se scurge la fel de senină pentru toți. Ai văzut cotelele jaluțe din cartierul indienilor. Străinii vin să le viziteze ca pe una dintre curiozitățile orașului. Cum de Braziliei nu-i este rușine să întrețină acest muzeu al mizeriei umane?

— Într-adevăr, confirmă Delorme, Brazilia este țara marilor contradicții. Pe coastă te minunezi de frumusețea orașelor, dar în spatele nostru, la mii de kilometri, se întinde pădurea neumblată, populată de triburi în stare de sălbăticie... Populață... îmi vine să săd cind trebuie înțeț acest termen. Dacă singur Rio are milioane de oameni, în Matto Grosso, pe un teritoriu de 1.500.000 km² sunt aproximativ 340.000 de locuitori. Iți dai seama ce înseamnă asta? Abia un locuitor la 4,5 km². În statul Amazonas, situația este aproape identică.

Înținși alături pe nisipul fierbinte, tatăl și fiica alcătuiau o perche curioasă.

Yvonne avea abia 20 de ani, dar privea lumea cu multă maturitate. Deși avea părul blond și ochii negri, era lipsită de fragilitate caracteristică franțuzoaicelor. Trupu-i înalt și subțire era vinjos, întărit prin practicarea sporturilor. Ca mai toți copiii singuri la părinți, nu cunoștea timiditatea și se amesteca în discuțiile celor vîrstnici uneori cu destulă competență.

Alături de ea, Delorme avea înfățișarea unui bunic. Profesorul nu trecuse de 50 de ani, dar viața aspiră pe care o dusese îl lăsase urme adinții în infățișare. Părul cu desăvîrșire alb contrasta cu pielea brună a oamenilor care au trăit mult la tropice. Ochii, deseori visători, nu reușeau să atenuze expresia de energie a chipului său. Singele rece șimeticulozitatea cu care își calcula ceea mai mică șansă în împrejurii

rări grele ar fi insuflat curaj și celor mai fricoși. Delorme era un optimist, un om care credea cu tările în posibilitățile sale.

Unii spuneau că el este un exaltat, alții afirmau că exaltarea sa e un paravan asemenea ceasornicelor din Evul Mediu care ascund, în dosul unor îngerași, păstorite și alte asemenea elemente idilice, mașinaria complicată.

In tinerețe profesorul fusese căsătorit cu o femeie minunată, care prin calmul ei sufletesc îi ajutase să treacă senin perioada grea a incepătului unei cariere. Ea muri la naștere și Delorme blestemă copilul care îi răpise soția; pe urmă însă, fiind cucerit de drăgălașenia fizice sale, îi dedică tot timpul liber.

Yvonne își iubea tatăl și înțelegea marile lui aspirații. Ea își dădea seama că tatăl ei, ca și italianul acela muribund pe care îl descoperise în junglă, erau oameni care nu trăiau pentru ei însăși.

— Pedro Alberti..., gindi ea. Ce viață ciudată și cum aș vrea să-l cunosc! Îi spuse acest lucru tatălui ei.

— Hm, n-avea de loc mutra de făt-frumos, răspunse profesorul cu gindul aiurea.

Întors acasă, profesorul găsi în biroul său un plic ce purta antetul Institutului de lingvistică din Rio. Desfăcându-l, Delorme zîmbi mulțumit. Olivier Alvarez, directorul acestui institut, îl satisfăcuse cererea și îi trimitea traducerea textului transcris de Alberti cu hieroglifele din Insula Paștilor.

„Soarele și-a intors față de la fiii săi. La Machu Pichu s-a stins ultimă preoteasă a măritului soare. Eu, sahem* netrebnic, am părăsit orașul sfînt și am cutrejerat pădurea cea neagră cercind prin rugăciuni să înălinzesc zeul întunericului ce s-a răzbuinat asupra neamului meu pentru necinstea adusă lui de către înțeleptul Manco“.

Așa începea inscripția găsită cine știe unde de Pedro Alberti.

Ca orice om ce trăise mulți ani în America de Sud, profesorul cunoștea numeroase povești referitoare la preotecele soarelui, de la Cuzco. Vechile legende pomenesc despre soarta tragică a celor o sută de fecioare, care, pentru a scăpa invadatorilor spanioli, au dispărut fără urmă de pe suprafața pământului.

Cind Pizzaro și armata sa de 165 de aventurieri au cucerit Perul, ei au auzit vorbindu-se despre minunatul templu din Cuzco ce servea de azil preotescelor soarelui, alese cu grijă dintre cele mai frumoase fete.

Invadatorii se îndreptară către capitala situată la 400 km în interiorul țării. Templul soarelui, cu acoperișul și podoabele sale de aur, străluci înaintea lor. Cu un strigăt, năvălitorii se aruncă astupră porților baricadate ale sanctuarului. Nimic nu putea rezista ferocității asaltatorilor. Porțile fură sfârimate. Spaniolii pătrunseră în templul sacru al incașilor, dar nu găsiră nici una din fecioarele despre a căror frumusețe se dusese veste. De atunci nimeni nu le-a mai văzut și nici dușmanii, nici compatrioții lor nu au auzit vorbindu-se despre ele. S-au stins generații, au trecut secole, și misterul celor o sută de preotese se acoperă de legende. Superstițioșii afirmau că aceste vestale au fost ridicate la cer de către zeul soare pentru a le feri de invadatori, dar nu a putut fi dată nici o explicație logică a dispariției lor.

* Sahem = preot încas.

Este lesne de înțeles interesul pe care i-l produse profesorului mărturia unui preot incas contemporan acestor evenimente. Inscriptia arata că în jurul anilor una mie, înțeleptul Manco hotărise să dureze pe creștele munților un oraș-cetate în stare să reziste tuturor atacurilor. Zece mii de oameni aveau să se adăpostească în această așezare, iar, în mijlocul ei, incăsii, care au intrat în istorie ca „fii ai soarelui”. Aveau să construiască templul zeului lor. Cind săpară temeliile sanctuarului se produse însă un lucru ciudat.

La o adincime nu prea mare, săpătorii dădură peste osemintele unui balaur uriaș și crezură că acesta este zeul sumbru al întunericului. Atunci sahemii se duseră la înțeleptul Manco și îi cereră să nu construiască templul în acel loc pentru a nu stîrni minia zeului asupra neamului lor. După o matură chibzuială, Manco respinse cererea sahemilor și hotărî ca templul să fie construit chiar peste oseminte pentru ca zeul să nu mai poată ieși la iveauă, făcind râu oamenilor.

Templul fu construit, și trei sute de ani această cetate se dezvoltă în pace. Cu timpul, neamul oamenilor se înmulți și nu mai încăpeau între zidurile ei. Obștea hotărî atunci să părăsească cetatea Machu Pichu și să meargă jos în valele cele largi pentru a dura un oraș mai mare. Așa a luat ființă marele oraș Cuzco. Scurgerea anilor a făcut pe oameni să uite vechea capitală și la venirea oamenilor albi de peste mări nu mai știau despre existența ei decât preoții templului din Cuzco, care își transmiseseră unul altuia acest secret. Printron-un corridor ascuns, ei au îndreptat atunci cele o sută de fecioare către cetatea uitată, și, ajungind acolo, ele își treceră viața în rugăciuni către zeul soare cerind izbăvirea neamului lor. Bâtrînul sahem care le însoțise la Machu Pichu, după ce assistase la moartea ultimei vestale, văzind neîndurarea zeului soare, plecase în jungla cea deasă să încearcă a împlini divinitatea întunericului. Probabil că el descoperise cimitirul de fosile despre care pomenea Alberti și rămăsesese acolo să se închine lor. Simțindu-și sfîrșitul aproape, el se ostenise să sape cu multă migală pe o tablă de calcar istoria pe care o cunoștea, pentru ca aceasta să nu dispare o dată cu ființa lui pieritoare.

Această poveste îl puse pe gînduri pe Delorme. Știa că deseori oamenii simpli iau anumite fosile drept resturile unor ființe fantastice. Numeroase scoici au fost considerate urechi de zmei, numeroase fosile — oase de uriaș. Pentru el, istoria sahemului incas putea constitui o indicație că templul soarelui din Machu Pichu fusese construit peste osemintele unui animal antediluvian. Faptul că, într-adevăr, regiunea aceea se afla pe un teren mezozoic întărea această posibilitate.

„Se vede — își zise amuzat profesorul — că fosilele mele au simțit că vreau să le părăsească de îmi trimit de pretuindeni vesti despre existența lor“. Cu toate că zîmbetul care înflorise pe buzele lui era ironic, profesorul își dădea seama că oricât de puternice ar fi motivele ce l-ar îndreptăti să inceteze expedițiile, niciodată nu va putea renunța la munca lui. Insuflețirea pe care o încearcă înaintea fiecărei călătorii se născu din nou în sufletul său. Gîndul că de astă dată va face descoperiri care să depășească tot ce găsise pînă acum îl făcea să uite sfaturile medicilor.

„Așa cum un lup de mare nu-și poate dori să moară decât pe vasul său, pentru un explorator ca mine, ce alt morînt poate fi mai mare? decît jungla? O cunosc bine, nu mă tem de ea“ — își spuse cu hotărîre profesorul.

PEDRO ALBERTI DISPARE FĂRĂ URMĂ. PREGATIRI DE CALĂTORIE. DOMNUL DA SILVA, ÎN LUPTA CU URAGANUL TROPICAL. POVESTIRI DIN TRECUTE TEMPURI

Peste cităva vreme, profesorul astăzi cu amărăciune că speranțele sale referitoare la indicațiile pe care le-ar putea obține de la Alberti se năruiseră.

După ce se zbătuse lunj de zile între viață și moarte, starea exploratorului păru că se îmbunătășește. Specialiștili și opinia publică așteptau cu nerăbdare noi destăinuiriri, dar într-o seară Pedro Alberti dispărut fără urmă. Sora care își făcea rondul găsi patul neatins. Fu căutat pretutindeni. Nu era de găsit nicăieri.

Lucrurile se complicaseră în urma declarației academicianului Massini, singurul om din afara spitalului care îl vizitase pe explorator.

Massini se deplasase special din Europa și petrecuse cîteva minute cu bolnavul. Cu această ocazie, el îl felicitase pentru rezultatele cercetărilor sale și îi predase o mare sumă de bani, ce reprezenta un premiu oferit de Academia de științe a Italiei. Massini declarase că exploratorul a fost tot timpul întrevederii în stare de perfectă conștiință, dar nu a răspuns decit cu un zîmbet elogilor sale. El afirma că Alberti evitase să dea orice indicație suplimentară.

Opiniile cele mai frecvente inclinau să credă că suma de bani ce se afla în posesia bolnavului ar fi ispitit vreun răufăcător. Ziarele arboră cele mai năstrușnice titluri. Reporterii, în goana lor după senzational, depăseau aproape limitele plauzibilului.

Dacă primele articole au apărut sub titluri modeste, ca : „Dispariția lui Pedro Alberti“ sau „Cine poate da informații despre exploratorul italian“, pînă seara ele arătau cam astfel : „Misteriosul explorator“, „Răpirea lui Pedro Alberti“, „Să căutăm omul sau cadavrul?“ etc.

Apoi lucrurile se liniștiră, și acest eveniment fu uitat ca atîtea altele.

Nu trecuseră nici două săptămâni, și pe prima pagină, în locul articolelor care comentaseră cazul Alberti puteai citi „O stea de cinema a dat un mare bal în cîstea ciinilor din rasa pechinzez“, „O mie de exemplare au participat la serbare“, „Un milionar american a lăsat toată avereala clubului său cu condiția să fie înmormînat în lună“ și altele de acest fel.

Pentru a doua oară, vălul uitării se așternuse peste viața neobișnuită a lui Pedro Alberti.

Acestea toate se petrecuseră cu luni în urmă.

După neprevăzuta dispariție a lui Alberti, Delorme își modifică oarecum planul.

Intrucît nu putea să deplineze în necunoscut, într-o regiune periculoasă marele număr de cercetători și săpători necesari cercetărilor paleontologice, se hotărî să plece cu un mic helicopter, însotit numai de fîica sa, pentru a stabili premisele expediției proiectate.

Pregăturile erau aproape gata. Mai rămineau numai cîteva zile pînă la data plecării, cînd profesorul fu vizitat de un necunoscut.

— Mă numesc Pablo Da Silva, declară acesta, sunt brazilian și doresc să vă însoțesc în călătoria ce urmează să faceți.

— Pot cunoaște motivele ce determină o asemenea dorință? se interesează Delorme.

— Domnule profesor, aş putea găsi zece sau chiar mai multe preteze care să vă convină. Realitatea este că mă interesează această regiune.

— Apreciez sinceritatea dumitale și mă voi mulțumi cu această explicație. Profesorul se gîndi o clipă. Nu mi-ar fi greu să te iau, continuă el. De fapt mă gîndisem să mai iau pe cineva. E poate riscant să plec numai cu fiica mea. Aș prefera să iau cu mine un om a căruia răspundere să n-o port. Te rog să refii lucru acesta.

— Imi voi da osteneala să nu vă inoportenez!

— În orice caz, dacă îți menții hotărîrea, noi plecăm peste 10 zile din orașul Pernambucco. Nu trebuie să te miri: în America eu sunt un nomad, explică profesorul, și acest punct de plecare îmi convine. Bună ziua, domnule!

— Un moment, vă rog, îl intrerupse Silva, deci în afară de dv. nu mai merge nimeni.

— Nu. Bineînțeles alături de pilotul care conduce aparatul.

— Aș putea să știu cine este?

— Cum de nu. Un american: Bob Donald. Trustul care mi-a construit aparatul mi l-a recomandat. Nu vă convine acest lucru? întrebă Delorme văzind că brazilianul pare nemulțumit.

— În orice caz, ar fi fost preferabil să nu luați un pilot propus de un trust.

— Mi s-a spus că a mai zburat deasupra acestei regiuni.

— Mă rog.

În ziua stabilită, helicopterul profesorului Delorme aștepta gata de decolare. Era un aparat mic în comparație cu uriașele aparate de zbor ce se construiau în acea vreme.

Energia atomică care punea în mișcare motorul făcea necesară o carcăsa de protecție de aproape 1 m grosime. De aceea, rentabilitatea impunea trusturilor construirea unor aparate foarte mari care să poată transporta numeroși pasageri.

Profesorul avusese în vedere acest lucru cînd se hotărîse să facă o comandă specială. Helicopterul putea ateriza pe apă sau pe o porțiune restrinsă de teren. El era susținut de două baloane de cauciuc umplute cu aer. Pe aceste baloane se sprijinea un cadru pe care se aflau instalate: motorul, elicele, carlinga pilotului și cabina pasagerilor.

În ceea ce privește cabina, aceasta aducea mai degrabă cu aceea a unui iahă decit cu unui helicopter. Delorme găsea incomode scaunele așezate simetric unul în spatele celuilalt, cum se obișnuiește la aparatele de zbor. De aceea, cabina de pe helicopterul „Amazon” — denumit așa în cîstea fluviului de-a lungul căruia aveau să zboare — era mobilată cu cîteva confortabile fotoliî fixe împărtăsite cu atită atîtă încit călătorii să poată discuta între ei. Fotoliile se puteau transforma în paturi, și, de altfel, totul în această cabină era amenajat astfel ca, în cazul cînd pasagerii ar fi fost constrinși să petreacă un anumit număr de zile într-o regiune sălbatică, să poată beneficia de ea ca de o mică cabană. Mai erau cîteva măsuțe, iar pe pereti, în rafturi de lemn, se îngrămădeau numeroase cărți și reviste. Podeaua fusese construită

din sticlă groasă pentru a oferi priveliștea largă a locurilor peste care treceau.

Pe peretele din față se afla un tablou care reprezenta itinerarul stabilit de profesor. O săgeată pornind din orașul Pernambucco către nord-vest înfilnea Amazonul aproape de vârsare în dreptul orașului Gurupa. De aci înainte, ea mergea paralel cu marele fluviu prin statul Amazonas și apoi dincolo de frontieră Braziliei în Peru.

Delorme se învîrtea încă în jurul aparatului, dind ultimele dispozitii în legătură cu așezarea lucrurilor sale, cînd apăru Pablo Da Silva.

Era exact ora 8 fără 5 minute. Motorul fusese pus în funcțiune. Profesorul abia avu timpul să facă prezentările.

— Fiica mea — Domnul Da Silva.

Se instalară în cabină și cînd, după ora Braziliei, ceasornicele arătau ora 8, helicoptrul prinse a se înălța.

Aparatul luă viteză mare, din ce în ce mai mare. Va merge cu 1.000, cu 2.000 km pe oră? Nicidecum. Organismul profesorului nu suportă vitezele mari, și helicoptrul nu avea să depășească 500 km pe oră.

Dedesubt se mai zăreau cartierele industriale ale orașului Pernambucco. Coșurile fumeginde ale uzinelor te făceau să ghicești furnicarul de oameni care munceau, sperau, voiau să fie fericiti.

Pasagerii trăiau încă sub impresia plecării. Nu era numai acea nostalgie a plecărilor cuprinsă atât de bine în proverbul franțuzesc „Partir c'est mourir un peu”*, era mai ales un zbor către necunoscut. Se vor mai întoarce oare? Această expediție părea o simplă călătorie de informare, dar cîte nu poate aduce neprevăzutul?

Privind pentru ultima dată orașul, care abia se mai zărea, Yvonne gîndi: „Orice s-ar întîmpla, eu și tată ne vom întoarce.”

Delorme se gîndea mai puțin la locurile ce rămîneau în urmă decit la cele către care se îndreptau. Se redeșteptase în el nerăbdarea și curiozitatea savantului pentru care un lucru o dată început trebuie realizat, oricite dificultăți ar presupune. În timp ce fiica lui se uita în urmă, el se instalase la fereastră și privea zarea către care se îndrepătu kilometru cu kilometru.

Cît despre celălalt personaj, infățișarea lui nu trăda deocamdată decit o supremă plăcereală.

Yvonne îl privi pe Da Silva. Stătea trîntit în fotoliu, liniștit și de nepătruns.

Ajunsese la o vîrstă cînd cu greu îți poți da seama despre un bărbat dacă are 30 sau 50 de ani. Statura înaltă, atletică, pe care haina elegantă nu o putea aseunda, îi dădea o infățișare de uriaș. Avea ochii limpezi și o dantură minunată.

Yvonne se gîndi că dacă ar fi zîmbit uneori, ar fi părut mai tinăr.

— Domnule Da Silva, i se adresă ea în spaniolă, nu vrei să stai de vorbă cu mine?

Brazilianul îi aruncă o privire mirată.

— Dacă ar fi să stau de vorbă cu dumneata, seniorita, aş putea cel mult să te intreb ce îți-a venit să călătorescî în asemenea coelauri?

— Te rog să faci! îl rugă ea. Tata a și început să regrete că m-a luat.

* Atunci cînd pleci, parcă mori puțin.

— În locul tatălui dumitale, și-aș fi tras o bătaie bună, conchise Da Silva.

Profesorul se întoarce către el.

— La noi în Marsilia, spuse el rîzind, se spune că a bate o femeie e ca și cum ai bate un sac cu făină... Iese ce-i bun și rămîne ce-i rău.

Fără să se intereseze de efectul glumei, Delorme se întoarce către postul său de observație.

Dedesubt, prin podeaua de sticlă, se zăreau din ce în ce mai rare culturile tropicale de cafea, cacao, trestie de zahăr, tutun. Se simțea apropierea junglei.

Intr-un tirzii, Delorme rupse tacerea.

— Priviți ! le strigă el. Ne apropiem de el. Puternicul, neînfrântul Amazon va fi în curind la picioarele noastre. Să salutăm marele fluviu. El a permis oamenilor să construiască pe malurile lui cîteva orașe ce străbat o dată cu el pădurea pînă spre ţărmul peruvian al Americii.

Yvonne se apropie de tatăl ei. Da Silva păru foarte puțin impresionat de importanța Amazonului ca unealtă de progres și civilizație și, deci, nu se obosi să-l privească nici măcar din politețe pentru profesor.

Fluviul se întindea ca o mare în mijlocul pădurilor. Aproape de vîrsare, lățimea sa atinge impresionanta cifră de 100 km, pentru ca la întîlnirea cu oceanul să se întindă pe o porțiune de 250 km, cuprinzînd între brațele sale insula Marajo, cea mai mare dintre cele 560 de insule ce sălăsluiesc pe apele marelui fluviu. Marajo depășește în suprafață Elveția. Amazonul are o înclinație mică, și curgea îi este domoala, dar puhoiul de apă cărat de el și de cei 200 de afluenți ai săi este atât de imens încît desăreașă apele oceanului pe o mare întindere.

Yvonne rămase cu ochii așintiți la această mare de ape.

— Amazonul..., ce nume curios domnule Da Silva ! i se adresă ea brazilianului. Se spune că în Capadocia există o populație legendară de femei. Ele își abandonau copiii de sex masculin și își ardeau sinul drept ca să poată minuia mai ușor arcul. Legendele spun că una dintre ele l-a atacat pe uriașul Tezeu și a fost înfrântă pe rîul Termodon.

— Îar altă amazoană, continuă incetîșor Da Silva, apărindu-i pe troieni, a fost ucisă de Achile, care apoi a plins-o impresionat de frumusețea ei.

In ochii Yvonnei se putea citi mirarea.

— În America, foarte puțini oameni cunosc mitologia greacă, spuse ea.

Domnul Da Silva schiță pentru prima dată un zîmbet.

— Numele Amazonului nu este o coincidență, explică el. Spaniolii au găsit o populație asemănătoare pe ţărmurile Maranonului, pe care l-au denumit fluviul Amazoanelor pentru că acolo au întîlnit femei care luptau cu aceeași viteză ca și bărbății.

— Probabil au fost ucise și ele ca și străbunile lor din Capadocia, spuse îngindurată Yvonne. Oare pentru ce or fi luptat atât de aprig? Poate pentru viață, poate pentru libertate. Cine poate ști? Pe atunci nu se interesa nimeni de viața indienilor... Mă gîndesc, se adresă deodată tatălui ei, că dacă Pedro Alberti ar fi trăit în vremurile acelea, ar fi fost ars pe rug.

Privirea brazilianului o urmări cu o umbră de interes.

— Te interesează viața indienilor, seniorita? întrebă el.

— Cunoștințele mele despre indieni provin mai mult din povesti,

se scuză ea. Acestea m-au pasionat întotdeauna încă de cind erau mică și-l citeam pe Karl May. Winetu era eroul meu favorit. Formasem chiar două triburi împreună cu alți copii și ne jucam de-a indienii. Numele meu în trib era Pană de vultur. Într-o zi i-am cerut doiciorii să-mi facă pentru cap o panglicuță în care, în lipsă de pene de vultur, am inițiat pene de giscă, drept care tata pînă mai acum cișiva ani îmi spunea „Pană de giscă“.

— M-am lămurit, conchise Da Silva pregătindu-se să cadă în obisnuita-i somnolență.

— Domnule Da Silva, ai auzit de Pedro Alberti? îl întrebă repede Yvonne, temindu-se că nu va mai avea cu cine discuta.

Ca mai tuturor tinerilor de 20 de ani, Yvonnei îi placea mai mult să vorbească decât să asculte și, din acest punct de vedere, conversația cu brazilianul îi convenea de minune.

— Am auzit de mulți dobitoci, îi răspunde Da Silva fără să-și deschidă ochii, pentru ce n-ăs fi auzit și de astă?

— De ce vorbești așa despre el? Eu îl admir.

— Îi cunoști?

— Da, sigur că da! minți Yvonne, gîndindu-se că este mai normal să admire un om pe care îl cunoaște. Marsilia este aproape de Italia și noi suntem din Marsilia, explică ea.

— Parcă știam că Alberti a trăit totată viața în America și numai cîțiva timp înainte de expediție s-a repatriat. Așa scria într-un ziar.

— Și eu suntem de şapte ani în America, spuse repede Yvonne, dar își dădu seama că a făcut o nouă greșeală și se rugă în gînd ca brazilianul să nu-și amintească că tocmai în acești șapte ani Pedro Alberti fusese în junglă și apoi în spital.

— De ce îl faci dobitoc? întrebă ea grăbindu-se să dea altă întoarsătură discuției.

— Păi cred că numai un atare ins putea să dispară tocmai cînd sururile științifice se pregăteau să-i ofere o cunună de lauri, declară cu ironie Pablo. Ar fi fost mai fericit în orice caz decât compatriotul său Dante, care a aspirat totată viața la ea și a primit-o abia post-mortem.

— Dar Alberti a fost răpit și, probabil, ucis, replică Yvonne.

— Mă faci să rid, seniorita. Cum îți închipui că un om care a fost singur în junglă, la izvoarele Amazonului, și a reușit să se întoarcă de acolo poate fi lărat din pat ca un copil nou-născut.

— Crezi deci că a dispărut de bunăvoie.

— Bănuiesc.

Profesorul veni să se așzeze în apropierea celor doi.

— Ceea ce susții dumneata, domnule Da Silva, este imposibil. Cum poate renunța un om de știință la munca lui de teamă laurilor?

— Poate că să-și civilizeze indienii, presupuse Da Silva.

— Indienii nu vor fi civilizați prin munca unui singur om, oricît de dotat și de generos ar fi, spuse cu aprindere Delorme. Cînd această junglă ce se altă dedesubtul nostru se va transforma în pămînt rodit, cînd indigenii din culegători și vinători se vor transforma în cultivatori și construcțori ai aparatelor de cultivat, numai atunci va putea fi vorba de civilizarea lor.

— Și ce vor face etnografii cînd le va lipsi un subiect de studiu atât de interesant ca populațiile primitive?

— După cîte știu, răspunse profesorul, populațiile primitive nu constituie singurul obiect de studiu al etnografiei. Civilizația își are pilorescul ei și-l va avea și mai mult atunci cînd omul, eliberat de

munca lui de rob, va da curs inclinațiilor sale artistice firești. Eu îl apreciez pe Alberti, pentru că a făcut primii pași către un teritoriu necunoscut, dar mai sunt mulți pași de făcut și dacă dintr-un capriciu a evadat de la datoria lui de om, l-aș condamna.

Yvonne se întristă. Tinea mult la părerile tatălui ei, dar nu voia să recunoască că idolul ei ar fi putut greși. Lă spuse acest lucru profesorului.

— Oricine poate greși, afirma Delorme. Cine nu greșește niciodată înseamnă că nu lucrează cu destulă îndrăzneală și eu nu am incredere în acest soi de oameni. Dar de aci și pînă la a renunța la lucru...

— Am să cred în el oricum s-ar comporta, se încăpățină Yvonne. Profesorul nu suportă să fie contrazis:

— Eu cred că un individ care s-a exilat pentru cinci ani din rîndul oamenilor, care s-a întors dumnezeu știe cum pentru a aduce societății rezultatul cercetărilor sale nu poate să fugă ca un laș la 30 de ani. Părerea mea e că Alberti este mort.

Yvonne respinse cu tărie această ipoteză. Intrucît i se dăduse această idee, preferă să credă că Pedro Alberti trăiește.

— Dar de ce crezi că nu a fost găsit nicăieri? îl întrebă în șoapță pe Da Silva.

Se vede însă că brazilianul se molipsise de enervarea generală.

— Trebuie să dai un anunț la ziar: „Pedro, te aştepț și te iubesc” și dacă mai punеai și fotografia dumitale dedesupă cred că s-ar fi prezentat numai decit, răspunse el sec, așezîndu-și perna sub cap și prefăcindu-se apoi adormit.

Yvonne își dădu seama că a abuzat de puțina bunăvoieță a domnului Da Silva. „Trebuie să fie un milionar în goană după senzații tari” — își spuse ea cu ciudă și se întinse în fotoliu să citească.

Helicopterul „Amazon” spinteca vâzduhul. Asemenea unei săniuri uriașe, trecea în goană printre norii albi. Cerul senin și perfecta vizibilitate de dimineață erau acum simple amintiri.

Pilotul cobori la 1.500 m altitudine. Norii se destrămară. Dedesubt se zări perdeaua nesfîrșită de un verde negru a pădurii tropicale. Din mijlocul ei se ridică un aer umed, enervant. Deasupra, fuiocare de nori clădeau castele imaginare.

Curind pilotul trebui să facă eforturi pentru a menține aparatul în traectoria sa.

— Vom avea timp urât, strigă el în microfon. Barometrul scade, aparatelor de bord prevăstesc furtună. Vom încerca să ciștigăm altitudine. Inchidești ermetice ferestrele, pregătiți aparatul de oxigen.

Voceea suna sacadat, aproape amenințător.

Profesorul își dădu seama că tropicele pregătesc unul din temurtele lor uragane.

Norii se îndesiră cu repeziciune. Ceată învălui orizontul, și picături mari de ploaie se spărgeau de pereții cabinei. Trecind printr-un gol de aer, helicopterul se prăbuși 100 m. Pilotul făcea eforturi pentru a menține echilibrul, dar de mai multe ori pierdu din altitudine. În cabină, aerul deveni aproape irespirabil. Dădură drumul aparatului de oxigen.

Zburau aproape în intuneric, prin ceată compactă însorită de o ploaie intensă. Fulgerele brăzduau cu sălbăticie cerul. Deodată o lumină orbitală se năpusti asupra lor. Trăsnetul bubui asurzitor.

Delorme se repezi spre fiica sa.

— Nu te speria, tăticule, ne-am ales doar cu o spaimă, strigă ea ghicindu-i panica.

Încleștat în fotoliul său, Da Silva stătea nemîșcat, cu ochii aținți în gol.

Revenindu-și, profesorul se îndreptă către microfon.

— Ești teafăr? se adresă el pilotului.

În aparat răsună o injurătură teribilă.

— Sint teafăr, răspunse, în sfîrșit, Bob Donald. Tabloul de bord a fost distrus, continuă el, zburăm fără vizibilitate și fără instrumente de bord.

Delorme își lăsă capul în piept. Sansele expediției erau compromise. Era imposibil acum de a găsi direcția propusă. Se punea doar problema de a scăpa cu viață. Profesorul se gindi la numeroasele avioane, la expedițiile dispărute în junglă, fără ca nimenei să mai fi aflat de soarta lor. Într-adevăr, nu exista nimic pe lume mai însăjumător, mai inaccesibil ca pădurea braziliană.

Furtuna deveni din ce în ce mai intensă. De la izbucnirea ei treceuseră aproape două ore.

Pilotul făcea eforturi desperate pentru a se ridica deasupra norilor. Dar iată că ceața se rări, ploaia slăbi și apoi încetă. Toate acestea se petrecuseră cu o iuțelă de necrezut.

Helicopterul înaintă cu o ușoară clătinare.

— N-aș vrea să vă descurajez, comunică pilotul, dar nu suntem decât în mijlocul uraganului. Aceasta este acalmia care separă cele două părți ale furtunii. În situația în care ne aflăm, ar trebui să aterizăm înainte ca aceasta să reînceapă.

— Să reînceapă? se îngrozi Yvonne.

— Sint de acord să aterizăm, strigă profesorul, dacă va fi posibil, continuă el în soaptă.

Helicopterul cobori în haos. Puternicul aparat în care profesorul își pușește afita incredere fusese înfrânt. Asemenea vaselor încolțite de furtună care își caută azilul în vreun port, el căuta o fișie de pămînt care să-l adăpostească.

Cîteva ore aparatul pilotă încea în căutarea unui teren propice aterizării. Dedeșubt domnea jungla și pădurea virgină. O aterizare în mijlocul ei ar fi însemnat moartea. Se apropiară de o vale imensă înconjurată de crenelele unor piscuri. Vegetația era luxuriantă, terenul accidentat. Noaptea își lăsa umbrele. Erau pe cale să se descurajeze, cînd își dădură seama că pilotul se îndreaptă către un loc, mai degrabă către o mlaștină întinsă. Fișîind ușor, aparatul se lăsă în apa mocirloasă. Pe o punte laterală pilotul pătrunse în cabină.

— Iți mulțumesc, domnule Donald! iî spuse profesorul strinându-i mîinile.

Bob Donald se rezemă de un perete. Suferea de o puternică febră musculară. În urma eforturilor făcute pentru a stăpini comenziile. Era palid, obosit.

— Nu vom cobori pînă miine dimineață, hotărî profesorul. Trebuie să ne odihnim, miine vom vedea ce este de făcut.

Își aranjăra fotoliile și se întinseră. Veilleusa arunca o lumină palidă.

Un timp nu se auzi nici un sunet, nici o mișcare. Jungla părea linistită ca moartea. Dar aceasta nu era decît linistea scurtă ce precede furtuna. Indată ce obscuritatea deveni totală, un urlet îngrozitor străbătu noaptea. De pretutindeni, răspunseră răcnețe, mugete,

șuierături fioroase, voci teribile, ce păreau că rivalizează între ele. Vociile creșteau în intensitate secundă cu secundă, a cătuind un ansamblu sălbatic.

Bob Donald deschise ochii.

— N-am auzit niciodată asemenea răcnete, șopti el încordat.

Pe fotoliul ei, Yvonne clănțânea din dinți. Lacrimi mari îi inundau ochii.

Pablo Da Silva se apropie de ea.

— Credeam că ești cel puțin curajoasă, seniorita, spuse el bat-jocoritor.

— Desigur, ești fericit, răspunse ea furioasă, în goana dumitale după aventuri nici n-ai fi putut găsi ceva mai prielnic.

— Aș fi preferat o luptă de tauri, răspunse ironic Pablo. Nu găseșc nimic însămicător în situația asta. Cât despre urlete, le scoate un soi de maimăuă foarte pașnică, de altfel. Animalele presimt furtuna.

Delorme îl fixă pe Da Silva; își dădea seama că brazilianul mințea. Străbătuse de nenumărate ori pădurea tropicală și nu întâlnise niciodată un animal care să scoată asemenea sunete. Se temea pentru fiica sa. Nu suferea de o simplă nervozitate de femeie. Numai cei ce nu cunosc viața nocturnă a junglei pot rămâne nepăsători. Există negri care au înnebunit de groază, iar indienii se retrag uneori prudenți pe înălțimi muntoase.

Da Silva scoase din sacul său de voiaj o cutie minusculă. Un magnetofon ultramodern. Il deschise și încercă să potrivească banda.

— Sper că nu ai adus acest aparat ca să-i distrezi pe indieni, îl interpellă Yvonne, care își venise puțin în fire.

— De ce nu? Dacă ai fi citit povestirea voiajului lui Gheerbrandt în America de Sud, ai fi remarcat acolo un episod emoționant. Acefa unde Gheerbrandt a făcut pe băsină să audă la fonograful său un disc de Mozart. Melodia, gravitatea acestei muzici, i-a tulburat pe indieni, făcându-i să plingă. Arta care atinge o culme este accesibilă tuturor culturilor, seniorita.

Acordurile melodioase ale unui vals de Chopin inundără cabina.

— Ascultă, îi spuse el Yonnei, tot n-o să poți dormi.

Fata zîmbi.

— Gindește-te la ceva, o incurajă el, gindește-te la muzica lui Chopin, la țara dumitale sau la ceva care îți place.

— Povestește-mi ceva despre vechii locuitori ai Americii, îl rugă Yvonne.

— Deci preferi să te gindești la ceva în legătură cu onorabilul Pedro Alberti, rîse brazilianul.

Ochii fetei sticlară, dar ea nu avu timp să riposteze. Cabina se clătină amenințător. Magnetofonul amuși. Asemenea exploziei unei bombe, furtuna se dezlănțui cu și mai multă sălbăticie. Într-o clipă, fură inconjurăți de zgomote de coșmar.

Părea că pietre uriașe, arbori dezrădăçinați se prăbușesc asupra lor cu violență de tunet. Strigătele stridente și urletele animalelor, în grozite sau rânite se amestecau cu trosnetele arborilor și șuieratul vîntului.

Glasul rar al lui Da Silva domină zgomotul.

— Povestile cu indieni sunt triste, seniorita, spuse el. Brazilianul nu părea hotărît să povestească, dar fie că privirile îngrijorate a' celor din jur îl deciseră să abată atenția de la situația în care se aflau,

ſie că lui insuſi îi plăceau poveſtile cu indieni, el începă, cu glasul său monoton, să istorisească o istorie din trecute timpuri.

— A trăit odinioară în lumea nouă un neam de oameni liberi și mindri, creatori ai unei civilizații în plină dezvoltare.

Așa iși începă povestea Pablo Da Silva. Vocea lui cu inflexiuni de metal inspiră siguranță și făcu pe oameni să uite iureșul de afară.

— Se spune, urmă el, că lui Nanez de Balboa, primul explorator care salută Oceanul Pacific, i-a prezentat odată un tinăr cacic (șef indian) aducind vase pline cu aur. Balboa făcu impărțeala. Doi soldați, care crezură că unul a primit mai mult decât celălalt, fură gata să se ia la bătaie. Atunci tinărul cacic, disprețitor, lovi balanța cu punnalul, iar aurul se risipi în vînt.

„Pentru ce vă certați? — le spuse el. Dacă dragostea pentru acest metal vă face să tulburați liniștea țării noastre, vă voi duce pe malul altui ocean, într-o țară unde aurul este așa de mult încât servește la cele mai obișnuite unele...“.

Zicind aceste cuvinte, el le arăta munții cei înalți dinspre vest indicind unde este marea bogăție de aur.

Așa a început goana după aur, care s-a soldat cu colonizarea Americii și cu pieirea indienilor. Băștinașii i-au ajutat de multe ori pe spanioli, le-au arătat drumuri și le-au adus hrănă. Spaniolii i-au terorizat și ucis.

Cind Balboa atinse pentru prima dată apele Pacificului, el luă în posesiune în numele suveranilor Castiliei tot ce se afla în față să Puse atunci să se doboare un arbore, care fu tăiat în formă de cruce și il puse pe locul de unde zărise oceanul pentru prima oară. Alături ridică o coloană de pietre pe care fură gravate numele suveranilor spanioli. Indigenii au ajutat la construirea crucii și a coloanei fără să-și dea seama că aceste simple monumente însemnau de fapt cucerirea țării lor.

A fost atunci o epocă de lăcomie de aur, de atrocități neînchipuite, de misticism îngust.

Gentilomi fără avere, aventurieri fugiți de osindă, jucători, trișori, criminali — tot soiul de vîntură-lume — îngroșau rîndurile acestor conquistadores.

Frumusețea poeziei redă ce a însemnat cucerirea Americii.

„Asemenea unui cîrd de ereji fugiți din cuiburile natale,

Sătui să-și mai poarte mizeria lor mindră,

Jefuitori și căpitani din Palos și Moguer

Pleau imbătași de un vis eroic și brutal“.

Aurul atrase spre vest pe un alt explorator, pe Fernando Corfez, cuceritorul Mexicului. El a trebuit să învingă mai întâi rezistența Tlascalanilor, despre a căror capitală, Tlascala, Cortez spunea într-o scriescoare către Carol Quintul că era un oraș tot așa de mare și de frumos ca și Grenada.

Tlascalanii, dușmani de moarte ai aztecilor, le-au ajutat spaniolilor să cucerească Mexicul.

Aztecii erau o populație de veche cultură. Ei construieseră palate și temple minunate, iar orașele lor i-au uimit pe spanioli prin frumusețe. Cunoșteau scrisul, meseriașii lor făureau cu măiestrie obiecte de aur, argint și bronz. Practicau agricultura cu irigație. De la azeci, europenii au imprumutat multe practici agricole. La ei au făcut cunoș-

înță cu porumbul, roșile și bumbacul, de la ei au împrumutat de asemenea modul de obținere a cauciucului.

După părerea lui William Foster, aztecii se aflau în procesul de dezvoltare a unei societăți asemănătoare celor din Grecia antică și Roma, unde puterea de stat și mare parte din pământuri erau concentrate în mâinile unei mici clase conducătoare (în timp ce marile mase ale poporului erau formate din sclavi).

Obișnuiau să aducă zeilor jertfe omenești.

În sanctuarele templelor din Mexic, în fața unor idoli hidroșii erau puse pe un lighean de aur înimile aburindale victimelor de curind sacrificiate.

Aceste sacrificii făceau în secolul al XVI-lea ravagii comparabile celor mai rele epidemii. Clavigero estimează la 20.000 victimele sacrificiate anual numai la Tenochtitlan. Se pare că acest ritual era menit să însăjuiască robii și să prevină răscoalele.

Da Silva zîmbi văzînd chipul ingrozit al Yvonnei.

— Nu-i învinuji pe azteci, seniorita, sacrificiul uman nu este o crimă specială rasei mexicane. Toate popoarele primitive au sacrificat oameni mîinii singeroase a „zeilor“ lor. Amintește-și de Moloch, de Baal, de sacrificiul lui Isac, al Higeniei și chiar mai tîrziu, în timpurile înfloritoare ale civilizației, ce altă semnificație aveau jocurile de gladiatori cu care se distrau strămoșii dumneavoastră, romani.

— Știi, răspunse fata, nici religia creștină n-a fost mai umană. Este destul să ne amintim de închizitione, de noaptea sfîntului Bartolomeu...

— ...Sau de bravii creștini care au venit să colonizeze America. Măcelurile infăptuite de spanioli aci întrec exemplele cunoscute de istorie.

In Mexic, continuă Da Silva, europenii au fost primiți prietenește de șeful Uniunii Aztece, Montezuma. Spaniolii l-au luat prizonier și l-au umilit.

Curind ei se dedără la un act odios. Cu învoirea albilor, azteci se reuniseră să celebreze sărbătoarea anuală a zeului războiului, Huitzilopochtli. În mijlocul petrecerii, spaniolii se aruncă asupra lor și-i omorîră pînă la unul. Singele, spunea un martor ocular, curgea pe pavaj ca apa după o ploaie mare.

Cuprinși de furie, azteci inconjurără palatul în care se aflau spaniolii. Cortez îl constrinse pe Montezuma să apară în fața lor pentru a-i liniști. La apariția lui se făcu o tacere religioasă, dar cînd Montezuma se declară prieten al spaniolilor, poporul se indignă de lașitatea șefului său, și mii de săgeți zburără către el.

Armata spaniolă, înarmată cu tunuri și înzestrată cu trupe de cavalerie, se retrase cu pierderi mari din fața arcurilor primitive ale mexicanilor.

Abia peste doi ani, Cortez reveni în Mexic. Aztecii se apără cu îndrîjire. Spaniolii asediară orașul. Foamea facea ravagii. Locuitorii pierdeau cu mîile. Pe străzi, mormane de cadavre se descompuneau sub acțiunea căldurii și a ploilor. Izbuclni ciuma.

Slăbiți de lupte și de foame, azteci mai opuseră doar o slabă rezistență. Fernando Cortez era învingător. Așa s-a sfîrșit „civilizarea“ aztecilor, roșii rar glasul parecă obosit al brazilianului.

Aceeași soartă au avut-o mayașii, care trăiau în Jukatan cu 2.000 de ani înainte ca vreun alb să fi pus piciorul aici.

Ruinele orașelor și templelor zidite de ei sunt acum inundate de vegetația tropicală. Mayașii au construit clădiri imense, pe dealuri artificiale, dintre care celebră este sala celor 1.000 de coloane de la Chi Chen-Itze.

Lungimea anului era foarte precis definită de ei. 365 de zile și cîteva ore. Popoarele Maya aveau cunoștințe dezvoltate de astronomie. Ne-au rămas de la ei tablile care prevesteau eclipsele solare și eclipsele de lună. Întrebuișau scrierea hieroglfelor, ca și chinezii și egipțenii.

Pe teritoriul de azi al statelor Peru, Bolivia și Ecuador, trăiau încași, fiți soarelui, cei mai abili arhitecți ai Americii. Frumusețea templului ridicat de ei la Cuzco, în cinstea zelui soare, nu poate fi descrisă în cuvinte.

Acest locaș, cu nenumăratele lui sanctuare și curți interioare, era o minune de frumusețe și o risipă de bogăție. Pereții lui erau tapetați cu plăci de metal prețios și plăsoanele acoperite cu desene ce se referau la concepțiile cosmologice ale încașilor.

Deasupra lui trona discul soarelui tăiat în aur masiv, ca și frizele și cornișele exterioare. În pereții ce înconjurau curtea interioară, erau nișe înconjurate de statui de aur și incrustate cu pietre prețioase. Canaluri subterane duceau apă la cinci fântâni prin tuburi a căror extititate era tot de aur.

De la templu plecau terase care coborau către riu Huatanay. Acolo se afla grădina de aur, care a provocat admirația cuceritorilor. Totul în această grădină era de aur: iarba, florile, arborii, reptilele, păsările și chiar păstorul.

Splendifera civilizație creată de încași pe platoul andin a pierit și ea sub lovitura pe care spaniolii au aplicat-o cu afita oarbă brutalitate. În 1532, Francisco Pizarro a îndreptat o expediție împotriva lor. Le-a jefuit orașele și a exterminat locuitorii. Răscoalele lor au fost înăbușite în singe.

Indienii de azi reprezintă doar rămășițele populației băstinașe din Lumea Nouă. De-a lungul a 5 secole, ei au fost exterminați. În țările latine, numărul lor a scăzut la jumătate. Au pierit peste 25.000.000 de oameni. În S.U.A. situația lor este și mai mizerabilă. Urmașii vechilor civilizații sunt astăzi cei mai nefericiți locuitori ai acestor meleaguri. Albi nu le-au luat numai bogățiile fabuloase, ei le-au smuls pămîntul, care îi hrănea, și le-au răpit libertatea.

Ochii brazilianului străluceau în semiobscuritatea încăperii.

El vorbise cu patos, iar privirile tuturora erau ațintite asupra lui. Profesorul i se adresă mișcat,

— N-ăș putea spune că te înțeleg, domnule Da Silva, totuși țin să-ți spun că nu regret că te-am luat cu mine.

Iureșul de afară se potolise, și oamenii se pregătiră să doarmă. Delorme se gindi că, oricât de mari greutăți vor avea de înfruntat, se află înconjurat de oameni de nădejde, iar astă însemna mult.

Dar desfășurarea evenimentelor dovedi că profesorul se înșela de astă dată.

**FOSILE VII INTR-O LUME PIERDUTĂ. ANIMALELE PRE-
ISTORICE SE INFRUNTA. PE PERETELE CORTULUI APARE UN
TABLOU ORIGINAL. CINTEC INDIAN ȘI.. O ÎNTREBARE NE-
AȘTEPTATA**

Delorme se trezi. Dormise prost și de abia găsi puteri să se scoale. Ochii îl ardeau ca două globuri de jeratic. În cabină domnea o căldură înăbușitoare. Aruncă o privire pe fereastră. Soarele urcase de mult la zenit. Razele fierbinți luminau orbitor un peisaj dezolant.

Munți de piatră se prăvăliseră, smulgind din rădăcini copaci uriași. Trunchiurile sfîrțecate ziceau sub mormane de stîncă. Alții care rezistaseră furtunii nu mai aveau ramuri, și lungile tulipini dezgolite se intindeau jâlnic către bolta cenușie. Avu impresia că se află la poaria unui alt tărîm și că orice ar face nu va putea ieși de aci. Această ezitate nu dură mult. Delorme nu era omul care să se lase copleșit de evenimente. Hotărî să părăsească regiunea căt mai curind. Trebuiau să ajungă într-un oraș. Helicopterul avea nevoie de reparații. Aparatul o dată pus la punct, se putea întoarce să exploreze regiunea.

Îi comunică pilotului decizia sa.

— Aparatele de bord sănt distruse, răspunse Bob Donald... Nu știm înctoare să zburăm și nici măcar unde ne aflăm. Riscăm să ne rătăcim.

Profesorul tăcu, dar scăparea vie a ochilor dovedea că în asemenea clipe mintea lui lucra cu mai multă intensitate. Își dădea seama că piscurile muntoase ce înconjurau valea dovedeau că se află în apropierea coastei vestice a Americii. În care regiune era însă mai greu de stabilit; Umezeala finitului îl făcu să presupună că se găseau în finitul denumit Montana, care face parte din Peru, fiind în același timp una dintre cele mai frumoase, mai bogate și mai puțin cunoscute regiuni ale acestei țări.

Chiar dacă această ultimă presupunere nu se dovedea exactă, era clar că, zburind către apus, peste Anzii Cordilieri, aveau sansă să ajungă mai repede într-o zonă civilizată decât dacă ar fi luat direcția nordului sau drumul înapoi către punctul de plecare.

În caz că vizibilitatea era bună, în timpul zborului se puteau orienta după semnele cerului, precum și după alte repere.

Profesorul îi comunică lui Bob aceste concluzii. Pilotul nu obiectă nimic și declară că va coborî pentru a inspecta starea și poziția aparăratului.

Între timp, călătorii hotărîră să viziteze regiunea. Pablo Da Silva își luă arma. Profesorul zîmbi.

— Se cunoaște că sunteți la prima călătorie în junglă, spuse el.

— De ce? Dacă orientarea dumneavoastră este justă, înseamnă că regiunea este înțesată de acel soi de pantere uriașe, denumite puma.

— M-am întîlnit deseori cu ele, nu atacă omul decât dacă sunt amenințate, sau poate sunteți vinător? întrebă bănuitor profesorul. Savantul nu putea suferi vinătorii.

Brazilianul negă.

— Nicidcum, spuse el, privindu-l ciudat pe profesor, mă asemân unui puma, nu atac decât atunci cînd sun provocat. Dar obișnuiesc să fiu prudent...

Balta care servise de teren de aterisaj helicopterului nu era adincă, și aparatul se afla la extremitatea ei. În apropiere se ridicau cîteva

stinci. Da Silva își scoase încălțările și călcă prin apa verde-neagră fără să se sinchisească cum se vor descurca ceilalți.

Atinseră pământul ocolind stincile.

Brazilianul ajunse primul. Se rezemă de o piatră și ridică ochii către enormă întindere ce se zărea înaintea lui. Privirea-i, de obicei atât de netulburată, sticla parțial de spaimă. Delorme se uită și el îngriziț.

Văzindu-l, Yvonne ezită. Ce-l înfricoșase oare pe omul acesta atât de impasibil? Ce-l putea nedumeri pe un explorator atât de încercat ca tatăl ei.

Înceț, ca și cum s-ar fi trezit din somn, fata își aruncă ochii în spațiu.

În această zonă mlăştinoasă se înălță o vegetație monstruoasă, amintind timpuri antediluviene.

Pădurea gigantică parțial atingea norii. Pământul era înțesat de plante groase, îmbilate cu apă și încolăcite asemenea reptilelor. În depărtare, deasupra vegetației fantomatice, un grup de nori albicioși se înroșiseră reflectând erupția unui vulcan.

Brazilianul se chiricise lingă stincă.

— Ciudată priveliște!

Aceste cuvinte le rostise Da Silva sau încolțiseră în mintea tuturor, nu și dădeau seama.

— Imi amintește de *infernul lui Dante*, rosti Yvonne abia mișcind buzele.

„...Prin mine mergi la cuibul întristării,

Prin mine mergi la veșnic plins fierbinte,

Prin mine mergi la neamul dat uitării

Lăsați orice speranță voi ce intrați...”
șopti incetisoară Da Silva versurile gravate pe poarta infernului.

Deodată se opri.

Cu tropot apăsător de pași grei, un colos ce prin mărimea lui înțuneca lumina soarelui se fîra înceț prin fața lor.

— Cred că arma mea nu va folosi la nimic, spuse brazilianul recăpătindu-și veselia tăioasă.

— Domnule Da Silva, se răstă profesorul, apucindu-l de mână, mi se pare că am inebunit. Spune-mi ce vezi înaintea dumitale.

— Un brontozaur, răspunse simplu brazilianul.

Intr-adevăr, animalul uriaș care circula greoi, fără să se sinchisească că e văzut de oamenii secolului al XX-lea, aducea cu palidele reproduceri pe care fiecare le văzuse în cărțile de geologie desenate pe o porțiune de cîțiva centimetri.

Reptila din fața lor măsura peste 20 de metri și n-o puteai cuprinde dintr-o singură privire. Corpul ei masiv părea scurt în comparație cu coada interminabilă și gâtul imens, ce purta un cap minuscule. Picioarele grosolană susțineau un trup de peste 25 de tone.

Profesorul admira stupefiat acest obiect de studiu al disciplinii sale.

Yvonne tremura, ar fi vrut să fugă, dar se temea că nu o vor ține picioarele.

— Nu te teme, ii spuse Delorme luindu-i mina, animalul este ierbivor. Probabil merge să caute hrana. Nu știe să facă nimic altceva

decit să mănine. Tot timpul zilei, gura lui mică în comparație cu trupul face eforturi desperate să umple cu ierburi un stomac uriaș. Se pare că brontozaurul este pe cît de monstruos, pe atât de inofensiv.

— Cum vă explicați existența acestui animal? întrebă domnul Da Silva.

— Dacă nu sunteți sănătate cu foții bolnavi de friguri, răspunse Delorme, părind că vrea să se convingă singur de cele ce voia să afirme, înseamnă că am nimerit într-o regiune unde, datorită unor condiții inexplicabile, s-a menținut fauna și flora din era secundară.

Profesorul își căută ochelarii, voia să se apropie de animal, spre a-l cerceta mai îndeaproape, dar mina î se crispă pe tocul de piele.

Pământul păru că se cutremură. Din dosul unor palmieri evantai, un monstru de talia cîtorva elefanți sărea pe două uriașe picioare, îndreptindu-se către brontozaurul ce ronțăia linșitit un tuful de arheosigilarii. Monstrul se repezea drept înainte, distrugind totul în calea lui. Copaci se cătinau frânti, făcind loc uriașului animal.

Salturile puternice lăceau să elanțănească niște fâlcii imense, date cu dinți ascuțiți, crenelați, de mărimea unor cușite.

— Tiranozaurul! spuse profesorul aşezîndu-și ochelarii pe nas.

Fîind un animal de pradă, tiranozaurul avea nevoie de oarecare agilitate pentru a urmări și încolțî vinatul. Capul lui era mai mare decît acela al reptilelor erbivore. Creierul mai dezvoltat. Trupul, lipsit de platoșă, se mișca agil. De membrele anterioare nu se servea la mers, ele spînzurau sub gât minusculle, dar înzestrate cu gheare uriașe.

Oamenii își ținură respirația. Mai rămânea un singur salt, și cele două fiare se vor întîlni. Tiranozaurul se opri, părea că cercetează locul unde trebuie să dea atacul, apoi un ultim efort și cu un strigăt feroce se aruncă asupra brontozaurului. Dantura puternică trosnea în platoșă groasă a victimei. Membrele anterioare sungeau cu o iuțelă de necrezut șișii de carne, pe care gura le înghițea fără oprire.

Brontozaurul nu putea să fugă, era prea greoi pentru asta și nici să se apere n-avea cum.

Văzîndu-și inamicul, el se lăsa să cadă la pămînt ascunzîndu-și aproape sub el capul cu gâtul lung și se lăsa în nădejdea puternicei sale platoșe.

După ce devoră coada, bestia se aruncă asupra pulpei, ospătîndu-se din carne vie a animalului. Brontozaurul tremura. Valuri de singe se revîrsau din el. Tiranozaurul se sălbatase; își părăsi viațima fără să-și dea osteneală să o omoare. Se depărta obosit în salturi groteske. Ecoul amplifică straniu zgomotul salturilor și răcnetele satisfăcute ale monstrului săută.

Cei trei spectatori erau terorați de însăpîmîntătoarea dramă ce se petrecuse sub ochii lor.

— Ce s-ar fi făcut biata rasă umană, șopti Delorme, dacă, neavînd altă armă decît un băt sau o piatră, ar fi trăit în asemenea timpuri.

Cele văzute erau atât de ireale, încît profesorul spusese aceste cîvinete fără să-și dea seama că ei, patru oameni fără apărare, se aflau prizonieri în această lume feroce și tristă, fără urmă de inteligență, neștiind decit să mănine sau să se lase măncată.

Întorsî la cabină, aflare de la pilot că elicea aparatului era avariazată și că avea nevoie de cel puțin două zile ca să fie reparată.

* * *

În seara aceea, Delorme zîmbea pe sub mustața-i căruntă.

Terminaseră de instalat un cort pe stîncile de la marginea mlaștinei. Transportaseră acolo fotoliile demontate de pe helicopter și o parte din provizii.

Această hotărire fusese luată, întrucât în cabină Bob Donald împreștiase vraîște o serie de instrumente și aparate cu care se căznea să facă oarecare reparații helicoptrului.

Deorme fu de părere să nu-l incomodeze prin prezența lor și totuși fură de acord, mai ales că în cabină domnea o căldură înăbușitoare.

În timpul zilei profesorul se mai întorsește o dată la locul luptei, înarmat cu carnetul de însemnări, aparatul de fotografiat și o ruletă. Bob Donald, care nu asistase la luptă, se arăta dormic să-l însojească. Bob auzise zgromot și răcnețe înfricoșătoare, dar nu credea nici o iotă din povestea cu animalele preistorice pe care î-o spusese Yvonne. Își închipuise că pasagerii vor să se amuze pe socoteala lui sau că sunt pur și simplu niște nebuni. Ajungind la fața locului și privind monstrul culcat între bălți de singe, Bob fu apucat de o senzație de greață și-l părăsi pe profesor înjurând cumplit expediția, dinozaurii și mai ales dezastrul helicoptrului, care-l impiedica să plece imediat.

Deorme nu-l luă în seamă. Brontoaurul nu făcea nici o mișcare, dar nu murise. Nici unul dintre punctele vitale nu-i fusese atins, dar pierderea de singe avea să-l răpună curind. Slobozi cîteva cartușe în ochiul monstrului și așteptă linștit moartea animalului. Apoi începu să facă fotografii de detaliu și să-i măsoare atent membrele, gâtul și capul. În cele din urmă se cățără pe spinarea animalului, pentru a-i măsura lungimea corpului și a-i studia platoșa.

Pablo Da Silva își făcu de lucru prin apropiere; seara, după ce călătorii terminară de cărat lucrurile din cabină, nu mică fu mirarea profesorului cînd îl văzu instalind pe unul dintre pereți tabloul pe care fusese desenat fluviul Amazon. Numai că acum, în locul itinerarului de altădată, în ramă trona fotografia mărită a profesorului călare pe uriașul brontoaur.

Deorme începu să-l prețuiască pe Pablo. Omul acesta, a cărui ironie amară părea să fie rezultatul unei mari drame, era un tovarăș care știa în imprejurări tragic să abată încordarea și să stîrnească un zîmbet prințr-o poveste sau o glumă.

Totuși, în seara aceea, Deorme nu zîmbea numai din pricina tabloului, nici numai din simpatie pentru brazilian, ci mai ales pentru că stricăciunea aparatului îl obliga pe Bob Donald să mai rămînă cîteva zile, iar profesorul dorea să întrebuiințeze acest răstimp studiind pe cît posibil animalele pe care înaintea lor nici un om nu le mai văzuse în carne și oase.

În miez de noapte, zgomote ciudate tulburătoră din nou liniștea pădurii. Animalele de pradă descoperiseră uriașul cadavru și se înfruntau din tonele de carne.

Era insuportabil de căld, brazilianul își aruncă haina, înțești focul și se aşeză alături. Limbile pojorului îl luminau figura bronzată, ochii adinchi, care nu se infiorau în față primejdiei.

Cu trupul gol pînă la briu, cu părul răvășit, aplecat peste foc, Da Silva nu mai semăna deloc cu elegantul gentleman ce se imbarcase la Pernambucco pe helicopeterul „Amazon”. El părea mai degrabă un zeu al focului, un fiu al junglei și al nopții, coborîtor din acei curajoși azteci, despre care vorbise cu astăzi patos într-o noapte de groază.

La ora două, cind Yvonne veni să-l schimbe, îl găsi cîntînd un imn ciudat, într-o limbă necunoscută. Vocea melodioasă se înălța gravă, mîngîind cuvintele, apoi slăbea ușor, șoptind asemenea unui izvor care curge departe.

Părea că se audă zgomotul amenințător al armelor primitive și apoi foșnetul misterios al pădurii virgine, în timp ce indienii anunță prin focuri făcute pe înălțimi dacă e pace sau primejdie.

Yvonne veni să se aşeze lîngă foc. Pablo conteni cîntecul și rămasă imobil, cu mîinile încrucișate pe piept. Rotogoaile de fum se ridau din jăratul incins.

— Un cîntec indian, nu-i aşa?

— Da, seniorita, indienii îl cîntă în seara cind se intorc de la vinătoare. După ospăt, ei pregătesc panerul cu tutun și își umplu pipele. Șeful tribului aruncă pe foc ierburi mirosoitoare și salută cele șase puncte cardinale ale compasului indian: cerul, pămîntul, nordul, sudul, estul și vestul. Atunci sahemul intinde mîinile deasupra fumului pentru a se purifica și intonează acest cîntec dedicat puterii binefăcătoare a forțelor naturii. Asculță-l :

„Astăzi tatăl nostru soarele
A strălucit deasupra Wigwamului.
Puterea lui e mare.
Ieri noapte mama noastră Luna
A strălucit deasupra Wigwamului.
Puterea ei e mare.
Mă rog de steaua dimineții,
Cind se ridică cu aurora;
Ea va străluci pentru mîntuirea noastră
Și ne va da viață lungă.
Tată pămînt, ai milă de noi
Și dă-ne hrană!
Tată soare, veghează asupra copiilor
Și fă ca drumul nostru să fie drept!“.

Vocea lui Pablo se stinse lin ca o șoaptă.

— De unde-l știi? întrebă fata.

— De la mama.

Yvonne tresări, Brazilianul o privea pînă în fundul ochilor.

— Trebuie să-ți spun, seniorita, că ai în față dumitale un paria Mama mea a fost indiană.

Fata rămase înlemnită. Ironicul Pablo Da Silva, pe care ea îl luase drept un milionar în goană după aventuri, nu era deci decît un ins care în multe state din America n-avea nici un drept în fața legii. De ce îi făcuse această mărturisire și ce-i putea răspunde? Omul mindru din față ei nu avea, desigur, nevoie de compătimire.

Deodată el rupse tăcerea cu o întrebare neașteptată :

— Spune-mi, întrebă Pablo, ai fost vreodată logodită? Femeile obișnuiesc să se amuze astfel.

— N-am fost niciodată logodită, ii răsunse fata cu seriozitate. Credeam că omul pe care-l voi alege va trebui să intre ca într-un tipar în idealul pe care mi l-am făurit despre el. Mi-a trebuit multă vreme pînă ce am reușit să mă cunosc pe mine însămi și mai multă încă pînă am format acest ideal. Cînd am reușit mi-am dat seama că probabil nu-l voi întîlni niciodată. Aș vrea să fie un om străin de meschinăriile vieții, să semene cu tata sau cu Pedro Alberti.

Da Silva pără surprins. Deodată izbuință în ris:

— Deci din nou veneratul Alberti: un om de geniu și în același timp un mare caracter. Nu găsești că a iubi un om care poate pune oricind alte lucruri înaintea dragostei pentru soția sa este un lucru dificil și poate o artă? Pușine femei ar avea îndrăzneala să facă.

— Știu, dar cel puțin merită osteneala.

Pablo Da Silva se ridică și aruncă un mănușchi de vreascuri de foc.

— Cred, seniorita, răsunse el, că într-adevăr n-ai să-l găsești niciodată. Nici un om nu intră ca într-un tipar în idealul pe care îl-ai creat despre el, dar cînd iubești cu adevărat, ierși și cauți să înțelegi.

Își adună lucrurile aruncate în preajma focului și intră în cort, lăsînd-o pe Yvonne să-și facă mai departe garda.

CLIKE DE NELINIȘTE, ÎN CAUTAREA PROFESORULUI. O ASCENSIUNE LA LIBER

Limbile subțiri se tirau încet pe cadranul albicios al ceasornicelor. Orelle se scurgeau neliniștitoare. Ore de așteptare, de indoială și de teamă.

Yvonne făcea pentru a zecea oară ordine în cort. Imbrăcuse un halat alb și-și prinse părul cu o eșarfă de aceeași culoare.

Pablo Da Silva desfăcea o cutie de conserve. Își spunea că fata asta posedă în fire și în fapte o măsură neașteptată pentru vîrstă ei; știa că europenele se lăsau în general copleșite de căldură; le văzuse adesea transpirate, neglijente, cu părul în dezordine. Prezența Yvonniei era insă reconfortantă ca aceea a unei infirmiere calme și pricepute.

— Domnule Da Silva, ești bun să tragi cîteva focuri?

Pablo își luă arma și ieși. Răsunară trei impușcături. Ascultără încordați. Un minut... două... zece... nimic.

— Nu te speria, trebuie să fie departe.

Fata se lăsa să cadă într-un fotoliu. Era singură aici, la capătul lumii, tatăl ei era probabil în primejdie și nu se putea baza pe nimeni. Nu îndrăznea să apeleze nici la pilot, care trebăluia ursuz pe helicopter, și cu atît mai puțin la acest Pablo Da Silva, care făcea totdeauna exact ceea ce te așteptai mai puțin.

„În zori, după ce își luase automatul și alte cîteva lucruri, profesorul plecase să caute noi specii de animale geologice. „Nu pot aştepta să vină muntele la Mahomed“ — le spusese el rîzind.

Yvonne îl rugase zadarnic să ia cu el. Refuzase. Refuzase de asemenea și rugămintea ei de a lua cîteva rachete colorate, pe care să le tragă în caz de primejdie.

— Nu ne jucă'n de-a v-ați-ascunselea, răspunse Delorme. Atât timp cit sint în viață înseamnă că voi face totul ca să mă întorc.

Apoi il chemase afară pe domnul Da Silva.

Delorme îi spuse brazilianului că peste două zile helicoperterul va fi gata, apoi îi încredințase materialele strînse pînă atunci și îi ceruse ca, în cazul cînd nu se va întoarce pînă a treia zi la ora 5 a. m., să ia conducerea echipajului și să decoleze către zonele civilizate.

— Nu doresc să fiu căutat, specificase profesorul, ar însemna să vă riscați și dv. viața și fin ca măcar în privința asta să fiu liniștit. De asemenea, în nici un caz Bob Donald nu trebuie să părăsească aparatul. Nu ne putem permite să primejduim viața pilotului nostru. Iți dai seama?

Acestea fiind spuse, profesorul își luase rămas bun de la Pablo Da Silva și plecase cu pasul său măsurat de călător bătrîn.

Yvonne se repezise la Pablo și-l rugase să-l însoțească pe tatăl ei. Brazilianul se impotrívise. Ea-l implorase, îl insultase... Rămăsese neclintit.

— Nu-mi pot risca viață fără rost, seniorita. Ca orice om la vîrstă mea, am și eu anumite planuri.

Yvonne se calină brusc, urmări cu duioșie silueta tatălui ei, care se pierdea în lumina răsăritului și îi ură din toată inima noroc.

— Îmi dau seama că n-am nici un drept să-ți cer servicii, iți răspunse ea glacial.

— Dacă crezi că am să te contrazic, să știi că te îngeli, răspunse sec Da Silva.

Acestea fuseseră ultimele lui cuvinte. De atunci trecuseră 10 ore, și Delorme nu revenise.

Yvonne nu voia să fină supărare, dar nu putea alunga senzația de răceală care îi cuprinsese. La rugămintea ei, Pablo trăgea focuri de armă din oră în oră, dar nu spunea nici un cuvint.

Părea abătut și dacă n-ar fi avut destule motive pentru a fi sceptică în privința lui, Yvonne l-ar fi crezut chinuit de remușcări. Se aștepta dintr-un moment în altul să-l audă înjurînd dinozaurii, precum făcea vrednicul Bob Donald, și de fapt nu era prea departe de adevar.

În zorii dimineții următoare, Pablo Da Silva îndesă într-un sac cițiva pesmești și două sticle cu apă minerală, își luă arma de sub pernă și ieși cu pași ușori. Înspre zină, Yvonne șiipise, iar el profitase de somnul ei pentru a porni la drum. După ce parcuse cîteva zeci de metri, aruncă o ultimă privire înspre cort pentru a se asigura că plecarea lui trecuse neobservată. Nu mică îi fu mirarea cînd o văzu mergind ca o umbră pe urmele lui. Picioarele ei, încălțate în pantofi ușori, se înfundau în terenul mlăștinos. Văzind că a fost zărită, fata se opri.

— Întoarce-te imediat înapoi, ordonă cu asprime Pablo.

Ea rămase pe loc ca și cum nu l-ar fi auzit.

— Du-te de ia-și cizme de cauciuc și apă de băut, strigă ei de astă dată mai domol.

Fata nu se mișca. În ochii ei străinacea desesperarea. Pablo își dădu seama că ea se temea ca el să nu se îndepărteze în lipsa ei. Furios, își scoase rucsacul și îl trînli pe trunchiul prăbușit al unei licopode, apoi se îndreptă în fugă spre cort, de unde se întoarse cu o pereche

de cizme și un sac, în care puseșe hrana și apă. Pe umeri își aruncase un colac de funie groasă. O găsi pe Yvonne așezată alături de lucrurile lui, pe trunchiul prăbușit. Da Silva îi puse lucrurile în brațe și, aruncindu-și rucsacul în spinare, porni fără să o aștepte. Știa că îl va urma, că nimic n-ar fi putut-o face să se întoarcă înainte de a-și fi regăsit tatăl. Grăbi pasul fără să se uite dacă ea poate menține acest ritm. Pe cer se îngrămadăreau nori cenușii, și el voia să înainteze cît mai mult înainte de începerea ploii. Spera să găsească vreug urmă.

Saorele puternic de dimineață învăluise pământul într-o pătură de aburi. Vegetația deasă ingreuna drumul. Psihofite, cicadee, lepidodendroni, sigilarii se aflau încolăcite într-un vălmășag drăcesc.

Vrind să ocolească o rădăcină uscată, piciorul îi aluneca într-o groapă. Mlaștina îl tragea la fund. Pablo își aruncă arma pe marginea gropii și, sprijinindu-se de ea, se săltă în mijini. Se sprijini de un paleocicas și privi zimbînd halul în care ajunseseră eleganții săi pantaloni de flanelă albă. Își aprinse o țigară și cerceta cu atenție pământul. O serie de gropi asemănătoare dispuse la distanțe egale una de alta se înșiruau înaintea lui. Pablo înaintă privindu-le cu atenție. Forma lor era identică. Fiecare măsura cam 85 cm. Distanța dintre ele era de 5 metri. Bănuia că se află în fața amprentelor unui gigant. O idee îi lumină fața. După plecarea profesorului, nici un animal uriaș nu trecuse atât de aproape de cort. Deci urmele existăseră de mai înainte. Era imposibil ca Delorme să nu le fi observat și era probabil că, atras de curiozitate, el să fi urmat calea însemnată de acești pași de uriaș.

Pablo Da Silva porni din nou la drum. Picăturile de ploaie, care începuseră să curgă din belșug, se amestecau cu sudoarea, care îi șiroia pe timpi, provocându-i o răcoare plăcută. Ploaia nu părea să fie de lungă durată, dar era bine totuși să se grăbească. Nimic nu este mai teribil ca o inundație în junglă. Chiar ploaia obișnuită capătă aici aspectul unui potop. Stropii de apă nu ajung direct pe pământ. Ei coboară din ramură în ramură, din frunză în frunză, pentru a se revârsa apoi sub forma unui suvoi neîntrerupt. Cizmele se umpluseră de apă. Hainele ude îi provocau rosături dureroase. Pablo le scoase și le infundă în sac. De pe față să dispăruse orice urmă de conștientare. Cu zimbet pe buze, cu spatele gol, sub ploaia torențială. Pablo Da Silva părea un iu al junglei. Pașii săi elastică, care alegeau cu grijă drumul, trupul, care își păstra echilibrul în ciuda neregularităților terenului, vădeau un om deprins cu pădurea virgină... Poate că domnul Da Silva nu era un simplu aventurier.

Făcuseră 5 ore bune de drum, cînd un stegozaur le făie calea. Animalul orbecăia neliniștit prin vegetația înaltă. Din spinarea lui arcuită răsăreau, cumplete, două rînduri de plăci osoase înalte de doi metri. Pablo se opri și urmă drumul numai după ce stegozaurul se afundă în desî fără să-i bage în seamă. Ploaia ștersese aproape amprentele pe care le urmăreau. Da Silva renunță să le mai caute și, fluierind ușor, schimbă direcția. Unduirea ramurilor arăta că stegozaurul se îndrepta către un grup de stînci aflat la dreapta lor. Brazilianul avea incredere în instinctul care dictează animalelor să se retragă pe terenuri înalte în caz de inundație și porni pe urmele lui. Nu numai goana după adăpost îl făcuse pe Pablo să se îndrepte spre stînci. Voia să scruteze orizontul de pe înălțimea lor și să tragă cî-

teva rachete colorate. Profesorul, dacă mai trăia, văzind semnalele, putea trage un foc de armă pentru a indica direcția în care se află.

Stîncile păreau aproape, dar drumul pînă la ele erau două ore bune de drum, deși cărarea făcută de corpul său stegozaur le ușura intrucîtiva înaintarea. Ajungînd la poalele stîncilor, brazilianul observă că multe din animalele ce populau această lume pierdută se refugiaseră pe diferite ridicături. Pentru a se feri de apropierea lor, el alese un perete drept ce prezenta o fisură adincă și hotărî să escalažeze stîncă prin acel punct.

*
* *

O ascensiune pe piatra spălată de ploaie cere eforturi chiar din partea unui alpinist încercat. Necunoașterea drumului îngreunăză și mai mult urcușul. La tot pasul te poți aștepta la surplombă * de netrecut. Deplasarea unui bolovan poate provoca în orice clipă moartea cetezătorului. Pe stîncă, fiecare pas necugetat se plătește cu viață.

Lipsit de ciocan, pitoane și carabiniere **, Pablo Da Silva trebuia să urce, după cum se spune în limbaj alpin, la liber. Cu toate acestea, brazilianul nu șova: descalță cizmele, strînse curelele rucsacului și începu să se cădere lipit de perete, pipăind piatra cu mîinile și picioarele goale. Înaintă cu sprinteneala unei pisici pînă la un colț de stîncă ce forma o mică platformă. Pînă sus nu mai era mult, dar de aici încolo ascensiunea devinea dificilă. Înaintă cu băgare de seamă ciîiva metri și deodată rămase suspendat. Peretele se boltea în exterior, alcătuind un obstacol de netrecut. Nu mai putea urca. Nu se putea nici întoarce; stîncă era prea dreaptă pentru coborîre. Căuta o soluție cu mințea lucidă a omului care se află la un pas de moarte. În dreapta lui văzu o fisură care ocolea surplomba. Trupul se îndoie într-o parte, mîinile apucără o piatră... Se clătină. Nu-și putea lăsa toată greutatea pe ea, mai avea nevoie de un punct de sprijin. Rucsacul îl stînjenea. Mîinile incleștează de stîncă nu-l mai puteau fiină mult. Teama, care nu iartă nici pe cei mai îndrăzneți dintre oameni, prinse a i se strecura în suflet, cind o voce îi strigă:

— La dreapta ai o priză *** de picior. Mai la dreapta, mai sus! Așa!

Da Silva își fixă piciorul în crăpătura ce-i fusese semnalată. Se sprijini cu grijă în bolovanul nestabil și reușî să atingă fisura.

O privire aruncată în urmă îl făcu să înghețe de spațiu. Așchia de care se sprijinise aluneca.

— Ferește, piatră! strigă el cu glasul sugrumat.

Se produse un scrișnet sec. Lovindu-se de stîncă, bolovanul în cădere provocase o mică avalanșă. Îndrăznețul Pablo Da Silva nu avea curajul să se uite în jos. Tresări auzind vocea proaspătă de adineauri.

— Este în regulă, înaintează și ajută-mă să urc!

* Surplombă = ieșind stîncos.

** Cîrlige speciale folosite la alpinism.

*** Asperitate a mîntelui de care te poți sprijini.

Un fior de bucurie îl scutură trupul. Încă cișiva metri și se săltă pe muclea stincii. Se uită în jos. Fata se află pe colțul de stincă pe care stătuse el cîteva minute înainte. Din umăr i se prelungea pe braț o diră de singe. La picioarele ei se deschidea adincă prăpastia. Jos apele incepuseră să colcăie, înălțindu-se cu repeziuie. Ea aștepta calmă ajutorul lui.

Sarcasticul Pablo Da Silva incerca o puternică admiratie pentru această fată. Aproape uitase de ea din momentul în care îl aduse merinde și cizme. Îl urmase fără să cricnească și fără să-i ceară ajutorul, deși față și picioarele ei insingerate dovedeau că nu-i fusese ușor. Piatra în cădere o lovise, superficial, e drept, dar buzele ei nu se deschiseseră pentru a scoate un șipăt care l-ar fi făcut poate să-și piardă echilibrul printre-o mișcare necugetată, dimpotrivă, cu voce liniștită, rostise o incurajare: „E în regulă, urcă mai departe!”. Instinctiv își scoase funia de pe umeri și filă. Deodată un gind îl făcu să zimbească amuzat.

— Seniorita, rosti el, îți-am spus odată cîteva cuvinte în legătură cu Alberti... mi se pare... „Te aștepă și te iubesc” ...acestea erau? Nu vrei să mi le spui mie acum?

Trăsăturile calme ale Yvonnei se înăspriră.

— Ești un sănătajist ordinar, șopti ea cu minie. Cred că nici odată un om ca Alberti nu mi-ar fi pus o atare condiție într-o imprejurare similară. Ei bine, n-ai decit să mă lași aici! spuse ea cu hotărire.

Pablo nu răspunse. Filă în tacere, așteptă ca ea să se lege de fringhie și o trase.

— Te rog să mă ierți că am încercat să te fac să trădezi memoria veneratului, i se adresă el batjocoritor cind o văzu sus.

— Nu te certă cu mine, nu acum! îi șopti rugător fata.

— Înțeleg, acum ai nevoie de mine. Totuși, seniorita, mă încin în față dumitale. Orice altă femeie mi-ar fi promis cerul și pămințul pînă ce s-ar fi văzut scăpată de primejdie.

— Nu cunoști femeile.

— Dimpotrivă. le cunosc prea bine, spuse cu glas sec domnul Da Silva și incepu să scocească în sac arătind prin aceasta că socotește discuția incheiată.

FURTUNA. UN FOTOGRAF ORIGINAL. STINCA DE DIAMANT. O MICĂ DISPUTĂ INTRE BOB DONALD ȘI PABLO DA SILVA. BRAZILIANUL NUTREȘTE GINDURI NEGRE

Prin sita intunecată a norilor, apa curgea cu nemiluita. Vinul care suflase de la nord-vest făcu loc celui de sud-est. Se făcu pentru o clipă beznă adincă apoi fulgerele incepură să brâzdeze cerul. Pablo se apropie de Yvonne. Era ghemuită lîngă o piatră, sfîrșită de oboseală, și privirea ei de o fixitate însămintătoare aluneca asupra lui fără să-l vadă. Nu făcea nici o încercare pentru a se feri din bătaia grea a ploii, poate nici n-o simțea. Pablo o ridică în brațe și așteptă așa pînă ce o descarcare electrică lumină cu violență coama de stincă. Ochiul lui încercat găsi timpul să descopere o stincă prăvălită ce oferea oarecare adăpost. Cu povara în brațe se îndreptă

într-acolo. Așeză săta într-un loc ferit și se aşeză în fața ei, oprind cu propriul lui trup potopul de ploaie pe care vîntul capricios îl abătea uneori asupra lor.

Ea tăcea. O resemnare adincă pusese stăpinire pe inima ei. Îi mîngile obrajii și părul, învăluind-o într-o privire adincă, mîngiiletoare.

— Oare o să-l mai găsim pe tata? întrebă ea într-un tîrziu, și el nu știu dacă lacrimile sau ploaia îi spălaseră fața.

Pablo tresări. De multă vreme se gîndeau cu groază la posibilitatea morții profesorului. Totuși răspunse pe tonul lui obișnuit,

— De unde naiba vrei să știu?

Ea îi frecu brațul pe după umeri și își lipi obrazul de fața lui.

— Pablo, degeaba îmi vorbești așa, nu mai mi-e frică de tine. Ești foarte bun.

— Probabil vei profita de această descoperire ca o adevărată reprezentantă a sexului slab, o preveni el rîzind.

— Ești foarte bun, roșii ea cu încăpăținare și rămase așa strînsă îngă el, căutând parcă să soarbă puțin din tăria și îscusință acestui om.

Zbuciumul furtunii creștea. Băierile cerului se dezlegaseră cu totul și nu se mai zări decât strălucirea fulgerelor. Norii se loveau cu sălbăticie, revârsind valuri de ape. Tunetele se înțeleseră. Era semn bun.

Călătorii încercau știu că atunci cînd furtuna ajunge la culme, ea începe să se descompună. Ultimele ei zvîcniiri, deși cumplite, sint de scurtă durată. Uraganul nu-și dezmiști obiceiurile. Curind ploaia se rări, și în depărtări apără o geană de cer senin, apoi vîntul dezlină norii, alungindu-i spre orizonturi.

Pablo sărută mină care-i stringea umerii și, după ce se degajă cu delicatețe, ieșî dintre stînci. Valuri de ceață se jucau în aerul devenit dintr-o dată foarte proaspăt. Un roșu palid lumina depărtările cenușii.

Brazilianul încercă declanșatorul armei. Deși fusese învelit în pinză impermeabilă, automatul nu luă foc. Era de așteptat. În regiunea tropicală a Americii de Sud, pătura de apă ce cade anual este atât de mare încît umezeala pătrunde peste tot; ceasurile se opresc, armele ruginesc, medicamentele, sarea nu se pot menține solide. Ambalajele obișnuite sint inutile. Umezeala trece și prin pielea de bou.

Pablo aruncă arma și pornește să cerceteze stîncile. Voia să caute un loc de unde ar fi putut scruta depărtările. Traversă un scurt defileu și reușî să parvină pe celălalt versant, mai puțin abrupt, al stîncilor. Printre șisturile verzuji pătrundea filoane metalice de aramă cu cîteva urme de aur și platină. Mai făcu cîțiva pași, și o privediște neobișnuită îi tăie respirația, dar, intrucît spectacolul care i se înfățișa era pe cît de fieros pe atât de comic, sobruș brazilian se aşeză pe o piatră și slobози un hohot de ris.

(Urmare în numărul viitor)

Abonamentele la revista „Ştiin-
ţă şi Tehnică” și la colecția de
„Povestiri științifico-fantastice” se
primesc pînă cel mai tîrziu în
ziua de 23 a lunii, cu deservirea
în a doua lună următoare.

Abonamentele se primesc de
către difuzorii de presă din în-
treprinderi, instituții și de la
sate, secțiile de difuzare a pre-
sei, precum și de către factorii
și oficiile poștale.

APARE DE TREI ORI PE LUNA - PREȚUL 1 LEU